Griffie Gemeenteraad Utrecht
Secretariaat raadscommissie Mens & Samenleving
Postadres Postbus 16200 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 – 286 10 69 **Fax** 030 – 286 15 18
www.utrecht.nl/gemeenteraad

Gemeente Utrecht

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE STAD EN RUIMTE D.D. 30 SEPTEMBER 2021 INZAKE DE RES

[Typ hier]

Datum verslag	4 oktober 2021
Locatie	Stadhuis, raadszaal
Verslag door	Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag	November 2021

Aanwezigen:
Middagvergadering
De voorzitter, mevrouw C. van Dun en de wethouder mevrouw L. van Hooijdonk en voorts de leden: mevrouw H. de Boer (GroenLinks), de heer Schröder (D66), de heer J. Wijmenga (ChristenUnie), mevrouw H. Assen (PvdA), de heer M. van Heuven (Partij voor de Dieren), mevrouw T. Sturkenboom (Student & Starter), de heer G.J. te Hoonte (VVD), mevrouw J. Zwinkels (CDA), de heer S. Gallard (Stadsbelang Utrecht), de heer H. van Deún (PVV), en van de griffie de commissiegriffier mevrouw M. Leenders en de commissiesecretaris.

Verslag openbare vergadering commissie stad en ruimte d.d. 30 september 2021

1. Opening en mededelingen ..... - 1 -
6. Regionale energiestrategie 1.0 ..... - 1 -

Middagvergadering 30 september 2021

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Van Dun, opent de vergadering om 15.05 uur en heet alle aanwezigen welkom. Deze vergadering is de voortzetting van de op 23 september gevoerde discussie over de Regionale Energie Strategie.

Mededelingen
Geen.

6. Regionale energiestrategie 1.0

Beleidsveld: Energie - wethouder Van Hooijdonk
Voortzetting bespreking uit commissie Stad & Ruimte d.d. 23 september jl.
Met het raadsvoorstel Regionale Energiestrategie 1.0 wordt de raad gevraagd in te stemmen met het regiobod van 1,8 TWh voor duurzame opwek van energie. Utrecht is via verschillende projecten van plan hier 0,523 TWh aan bij te dragen. De U16 regio waarmee deze RES 1.0 is opgesteld bestaat uit zestien gemeenten, de provincie Utrecht en vier waterschappen. In de RES 1.0 is vastgelegd met welke ambitie en hoe de regio de regionale energievoorziening gaat verduurzamen. Tevens is de regionale afspraak gemaakt om binnen de RESU16 samen kansrijke gebieden voor duurzame opwek te blijven verkennen om planuitval op te vangen. De zoekgebieden voor duurzame energie binnen Utrecht zijn vastgelegd in de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040.

De voorzitter, mevrouw Van Dun, leidt deze vervolgbespreking in. Zij heet alle aanwezigen welkom.
Vorige week vond de eerste termijn plaats van dit debat. De tweede termijn is nu aan de orde.

De tweede termijn

De commissie

De heer Van Deún (PVV) had het antwoord van de wethouder op zijn suggestie voor de afstand tot woningen van windmolens verwacht. Hij zal het amendement indienen. Hij merkt op dat sinds de laatste vergadering er een groot aantal ontwikkelingen in de provincie is: Montfoort stemde tegen de RES, zoals zijns inziens ook te verwachten is in Renswoude en Veenendaal. Daar zijn allerlei amendementen aan de orde. Hij las in het antwoord via de e-mail dat dat op zich geen gevolgen heeft voor andere partners. Dat brengt hem bij de vraag of het klopt dat de provincie boven de 5 megaWatt eigenlijk het bevoegd gezag is en dat het feitelijk niets uitmaakt wat het Utrechtse gemeentebestuur doet. De provincie kan de gemeenten overrulen. Hij vraagt daarover uitleg. Dat zou wat hem betreft om provinciale minachting van het lokale bestuur gaan. Hij krijgt daarop graag de reactie van de wethouder.
De heer Schreuder (D66) vraagt verheldering. Er zijn veel manieren waarop bovenliggende bestuurslagen dingen kunnen. Hij vraagt of het voor de PVV al verwerpelijk is als het mógelijk is. Of is een eventueel ingrijpen verwerpelijk? Is dat altijd zo of alleen in dit specifieke voorstel?
De heer Van Deún (PVV) antwoordt ontkennend. Het maakt hem niet zoveel uit. De provincie kan vanuit ruimtelijke ordening ook van alles doen. Die bevoegdheid heeft de provincie. Het gaat er om dat dit niet is gecommuniceerd naar de gemeente. Hij las nergens dat de provincie boven de 5 megaWatt het bevoegde gezag zou zijn. Hij vraagt of dat juist is. Dan was de gemeenteraad niet goed geïnformeerd.

De heer Schreuder (D66) refereert aan de debatjes over wat wel en niet in de stukken staat. De vraag is of via bijlage 1 stiekem een zoekgebied toegevoegd zo dat het snel tot besluitvorming zou leiden. Dat is wat hem betreft niet het geval, uitgaande van de tekst. Hij ziet dit als een verantwoording voor het zoekproces dat is afgelegd, waarmee ook duidelijk wordt gemaakt hoe het college tot het voorliggende voorstel is gekomen; dit is niet een relevante beleidsstap in de besluitvorming tot eventuele andere gebieden die niet in in de punten 1 en 2 zijn opgenomen. Hij vraagt of de wethouder daarop haar bespiegeling wil houden, of in ieder geval een toelichting.
De heer Te Hoonte (VVD) is benieuwd naar het antwoord van de heer Schreuder op de vraag hoe hij kijkt naar het gegeven dat de raad heel specifiek sommige bijlages wel en sommige niet vaststelt. En dat de raad déze specifieke bijlage 1 vaststelt. Als het een verantwoording is van een zoekproces, krijgt de raad die heel vaak in briefjes. Het college vraagt de raad daar geen besluitvorming over. Zou dan bijlage 1 wellicht beter uit het raadsvoorstel gehaald kunnen worden als besluit?
De heer Schreuder (D66) vindt het heel belangrijk bij besluiten ook de relevante context vast te leggen. Deze bijlage is zijns inziens zeker voor het gebied in Utrecht bij de keuzes die gemaakt zijn zeer relevant.
De heer Te Hoonte (VVD) merkt op dat ook vastgelegd is hoe het in Montfoort is gegaan, en in Houten. Hij krijgt de indruk dat er een specifieke reden is om die bijlage 1 te moeten vaststellen, ook niet een wens vanuit de regio. Er is geen enkele reden en dit leidt alleen tot onrust.
De heer Schreuder (D66) houdt vast aan zijn interpretatie zoals ingebracht.
Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat ook voor haar fractie de bijlage 1 een heikel punt is. Zij oppert de veronderstelling dat de heer Schreuder hiervan ook iets vindt.
De heer Schreuder (D66) herhaalt zijn inbreng.
Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of de heer Schreuder dan mogelijk ziet dat het selectief kan blijken wat wel en wat niet wordt vastgesteld.

De heer Schreuder (D66) houdt het voor mogelijk dat daarover nog een debat te voeren is. Maar hij benadrukt bijlage 1 een relevante te vinden.
De heer Te Hoonte (VVD) vraagt naar de interpretatie van de heer Schreuder in het geval de raad in het vervolg een brief krijgt dat het college aan de slag gaat met Lage Weide zoals opgenomen in bijlage 1 van de RES met een verwijzing naar de RSU2040 en dat het college met de initiatiefnemer aan de slag gaat. Is dat dan volgens de heer Schreuder conform wat de raad nu vast gaat vaststellen of is dat teveel ten opzichte van wat de raad gaat vaststellen.
De heer Schreuder (D66) merkt op dat een heel specifiek is genoemd dat deze beleidsruimte niet in het RES 1.0-bod opgenomen. Dat zou wat hem betreft een niet verdedigbare stelling zijn.
De voorzitter stelt voor het bij deze discussie te laten.
De heer Te Hoonte (VVD) wil een poging wagen dit scherper te krijgen.
Mevrouw De Boer (GroenLinks) constateert dat hier een “wat-als vraag” voorligt. Dit staat nu niet in de RES. Besluitvorming is wat haar betreft daarom niet aan de orde; dat is haars inziens ook voor iedereen duidelijk. Wanneer in de toekomst daarmee wel iets gaat gebeuren, moet er een nieuw besluit door deze raad worden genomen. Dat blijkt volgens haar ook duidelijk uit de bijlage.
De voorzitter geeft voor de laatste keer de heer Te Hoonte het woord hierover.
De heer Te Hoonte (VVD) merkt op dat dit niet in de RES staat, dan wel in de bijlage met de verwijzing naar RSU2040; die heeft sinds gisteren status. Daarmee staat hij in de Omgevingsvisie. Volgens hem wil het college uitwerking geven aan wat in de Omgevingsvisie staat. Dit is niet zijn keuze. Hij zou het fijn vinden wanneer de coalitiepartijen zeggen dat Lageweide nu in de Omgevingsvisie is gezet en die wordt alvast in de RES genoemd omdat die er aan gaat komen.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) brengt in herinnering dat haar fractie drie punten aan de orde heeft gesteld in de eerste termijn:
(1) Haar fractie vindt het belangrijk dat nieuwe kansrijke gebieden verkend worden voor duurzame energie, ook in relatie met planuitval. De wethouder heeft duidelijk aangegeven dat planuitval is meegenomen. Daarover komt het bestuur nog te spreken bij de Energievisie. Hiermee kan haar fractie voorlopig uit.
(2) Het tweede punt was het stimuleren van zonne-energie op grote daken in relatie tot de lobby voor gunstige voorwaarden. Daarmee werd het haar fractie duidelijk dat de wethouder daarmee volop bezig is. GroenLinks ondersteunt dat van harte.
(3) Ten derde brak haar fractie een lans voor het verder uitwerken van 50% lokaal eigenaarschap. Daarover gaf zij een aantal zaken mee. Ook daarover komt het bestuur te spreken bij de Energienota. Zij spreekt de hoop uit dat zij de dingen die haar fractie meegaf daarin terug zal zien.
Voor haar fractie leidt een en ander ertoe dat zij geen moties of amendementen zal indienen op dit voorstel.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vindt deze RES ingewikkeld, alleen al omdat Rijnenburg erin is opgenomen. Zij heeft het gevoel naar een zwart-wit film te kijken omdat die film niet actueel is; het gaat om informatie van maanden geleden. Zij wil graag het meest actuele plaatje zien. Het achterhaalde verhaal stoort haar. Zij begrijpt de overwegingen.
Het argument over grensoverschrijdend als het gaat om techniek begreep zij ook niet volledig.

Goed is te kunnen spreken over lokaal eigenaarschap en goed is ook dat zonne-energie op bedrijfsdaken serieus wordt meegenomen.

De heer Te Hoonte (VVD) had de indruk dat al heel veel punten zijn doorlopen in de beantwoording en dat aan het eind nog even teruggekomen zou worden op Lageweide en op de echt heikele punten. Hij vindt de beantwoording rondom Lageweide nog onvoldoende.
Zijn fractie vindt de bijlage 1 erg verwarrend. Verwarring over de status is wat hem betreft voldoende aanleiding om een amendement in te dienen dat de raad bijlage 1 niet als zodanig vaststelt. Dat betekent voor hem niet veel over de opgave die de gemeente binnen de RES heeft om duurzame energie op te wekken. Wanneer dit gedaan wordt, zal het de uitwerking hebben als een suggestie naar de regio en naar Stichtse Vecht en alsof de gemeente Utrecht in Lageweide iets gaat doen. Terwijl ook de suggestie leeft dat dat nog niet het geval is. Hij stelt voor dat dan ook op die manier vast te leggen. Daarmee is ook de suggestie weg dat er windmolens in beschermd dorpsgezicht zullen worden gezet.
Een groot onderdeel van dit plan zijn windmolens in Rijnenburg. Zijn fractie wil dat niet. En er worden minder gebouwd dan in het plan opgenomen. Hij vindt dat het college de handschoen zou moeten oppakken om na te gaan of met zonne-energie net zoveel energie is op te wekken. Ook daarvoor zal zijn fractie een amendement indienen .
Hij mist zonthermie; dat zou niet in de RES opgenomen hoeven te worden omdat alleen Utrecht dat gaat opzetten. Hij begrijpt dat niet. Hij wil graag dat de gemeente Utrecht die techniek omarmt en daarin stappen gaat zetten. In Denemarken zijn 200 van dergelijke projecten succesvol. Hij stelt voor na te gaan wat Utrecht daarvan kan leren en dat Utrecht ermee aan de gang gaat en dat ook als ambitie op te schrijven, zoals andere regio's dat ook doen. Ook hierop mag wat zijn fractie betreft een voorstel verwacht worden.
Gegeven de appreciatie van de voorstellen zal zijn fractie nog eens nadenken over de RES. De windmolens die opgenomen zi,jn in de plannen geven wel aan hoe de VVD hier in zit.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) is ingenomen met dit debat.
Het belangrijkste punt voor zijn fractie is nu de actualiteit, waaraan de heer Van Deún al refereerde. Renswoude en Veenendaal beschouwt hij buiten deze RES. Montfoort maakt er wel onderdeel vanuit. Het is relevant te weten dat de raad daar niet heeft ingestemd met de RES.
Het vervolgproces is hem niet helder wanneer een van de gemeenteraden het voorstel afwijst. Hij vraagt zich af of dit onderwerp terugkomt op de tafel van de Utrechtse raad wanneer dat leidt tot een wijziging van de RES. Deze bespreking is al de tweede. Eerst zijn de uitgangspunten met het college besproken en daarop zijn moties en amendementen ingediend. Dan is er nu in zijn beleving de finale stemming voor de Utrechtse raad. Welke gevolgen heeft de positie die Montfoort nu inneemt voor het Utrechtse bestuur?
Hij herhaalt zijn eerder geuit standpunt met de vraag of dit wel het meest efficiënte proces is om tot een Regionale Energie Strategie te komen.
Voor het overige is hij benieuwd naar het antwoord van de wethouder op de opmerkingen over bijlage 1.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) legt de vraag voor of het hier gaat om oude informatie.
Hij voegt een nuance toe voor wat betreft het halen van het bod. Wordt er te langzaam gewerkt en haalt de gemeente het doel niet of brengt het college een plotselinge versnelling aan in de richting van een happy end. Zijn hoop is gevestigd op het laatste.
Naar aanleiding van de eerste termijn zou hij graag meer inzicht of vertrouwen willen in de cijfermatige verhouding tussen de daadwerkelijke plannen en de planuitval en de concrete plannen om die planuitval op te vangen. Hij heeft dat vertrouwen nodig om met deze RES te kunnen instemmen.

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) is ook benieuwd naar de actualiteit rond Montfoort.
Haar fractie weet niet goed wat te doen met het raadsvoorstel. Het gaat om een mooie ambitie. Zij ervaart de ambitie als veel te hoog. Het kost wel veel moeite om de 0,45 te halen. Zij oppert dat *kleine haalbare doelen stellen* mogelijk handiger is. Om daarmee mensen te motiveren en te stimuleren en de duurzame transitie te maken in de regio in plaats van de grote broek aan te trekken en plannen te maken van het formaat “papieren tijger”.
Vorige week maakte zij ook een punt over de verschillende perspectieven. Haar fractie zag formuleringen als “het beperken van de impact”, “concurreren met”. Haar fractie begrijpt dat het één kant is; er is schaarste aan grond. Utrecht heeft veel ambities, veel behoeften als stad en regio. Toch vindt haar fractie het jammer dat de neiging ontstaat vanuit een negatieve bril te kijken. Zij roept de wethouder op om een perspectief als “concurreren met” te wijzigen in “wat zou wel kunnen samengaan in de Energietransitie?” en het beperken van de impact te vertalen naar wat de positieve impact is zodat voor de regio duidelijk wordt waarom de verschillende gemeenten bij elkaar aan tafel zitten voor het maken van deze energietransitie.
Het is nog niet duidelijk wat haar fractie gaat doen. Zij verneemt graag meer duidelijkheid van de wethouder over hoe zij zich dit voor zich gaat zien, zeker gezien Rijnenburg. Hoe van drie naar acht windmolens te gaan? Zij roept de grondeigenaren op het voorstel te doen mee te werken aan het energielandschap wanneer Utrecht de zekerheid geeft dat er gebouwd gaat worden in Rijnenburg. Het is haar streven langs deze weg het energielandschap sneller te gaan realiseren.
De heer Schreuder (D66) hoorde mevrouw Sturkenboom vorige week hele hoge ambities neerleggen. Hij hoort nu mevrouw Sturkenboom spreken over dat dit voorstel te groot is, en mogelijk niet haalbaar, waarom zij nu pleit voor kleine stapjes. Hij mist dan duidelijkheid over wat mevrouw Sturkenboom graag anders ziet. Juist dit voorstel bevat veel kleine projecten en heel veel kleine stapjes om tot een groter voorstel te komen. Waarmee zou mevrouw Sturkenboom wel kunnen instemmen?

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) staat nog steeds achter de ambitie. Die duurzame transitie moet gezamenlijk gemaakt gaan worden. Wanneer alleen gekeken wordt naar de kleine stapjes, beseft zij dat uiteindelijk nog een hele grote sprong gemaakt moet worden; daar zit het gat Rijnenburg tussen. Dat is de papieren tijger waarnaar de Partij voor de Dieren heeft verwezen. Zij heeft ook nog geen vertrouwen in hoe de 0,45 en de 0,53 TeraWatt te realiseren. Zij vraagt daarover duidelijkheid aan de wethouder. Zij vraagt een concreter plan van aanpak zo dat zij daarbij meer gevoel kan krijgen. Zij weet nu niet goed waarmee de raad gaat instemmen.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vraagt of het Student & Starter zou helpen wanneer in dit voorstel komt te staan dat er maximaal 3 windmolens komen in Rijnenburg.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) denkt dat dat niet de ambitie van haar fractie is. Haar fractie ziet een woon- en energielandschap voor zich. Wat haar fractie betreft mag het energielandschap bestaan uit de daarvoor nodige windmolens. Als er dan maar wel zekerheid komt voor woningbouw en een en ander op enig moment samen kan gaan. Drie windmolens zullen niet helpen bij de duurzame energietransitie. Als het wel met het net kan met meer zonnepanelen en de grondeigenaren daarvoor meer te porren zijn en ermee sneller aan de slag kunnen, moet wat haar betreft dat gebeuren. Dat blijft nog steeds onduidelijk.
De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vraagt wat mevrouw Sturkenboom van het idee vindt een goede ambitie te ontwikkelen voor energiereductie als een communicerend vat wanneer het bod niet gehaald wordt. Wat niet gehaald wordt in de opwek, stopt de overheid in een ambitie met energiereductie. Dat lijkt hem een goede oplossing.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) heeft meermalen gezegd dat wat niet gebruikt wordt ook niet opgewekt hoeft te worden. In die zin kan de Partij voor de Dieren zich aan haar zijde vinden.
De heer Te Hoonte (VVD) legt de vraag voor of het zou helpen om in ieder geval de 8 windmolens van tafel te halen en dat het dan gaat om 0 – 3 windmolens. In Zeist ligt een keurig voorstel waar per zoekgebied de bovengrens vastligt. Wat hem betreft wordt er geconcludeerd dat dit het niet is en dat er andere plannen met zonnepanelen bedacht moeten worden waar wel een bovengrens wordt vastgelegd.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) licht toe dat voor haar fractie de logica anders is dan die van de VVD; haar fractie wil wel windmolens.
De heer Te Hoonte (VVD) zet uiteen dat het hier gaat om de bestuurlijke logica om iets op te nemen in de RES waarvan nu al bekend is dat het dat niet gaat worden. Nu is ook te besluiten verder te gaan in het besef dat het niet méér gaat worden dan die drie windmolens. Misschien wordt het aantal minder. Dan is in ieder geval weer een stap te zetten richting de zonnepanelen. Hij vraagt daarop te reageren.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) zou het zonde vinden om zich nu neer te leggen bij de drie windmolens. Zij pleit voor een duidelijke uitspraak daarover. Voor de grote klapper richt zij zich op de windmolens.
De heer Te Hoonte (VVD) merkt op dat het net er aan toe is om verbeterd te worden. Dat is nodig wanneer de regio überhaupt aan energietransitie wil doen.

De heer Gallard (Stadsbelang Utrecht) brengt in dat deze discussie vooral gaat over of de grondeigenaren een bijdrage willen leveren aan het realiseren van acht windmolens en niet of iemand in Utrecht voor of tegen windmolens is.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) merkt op dat het voor de grondeigenaren belangrijk is dat er een vorm van zekerheid komt; zekerheid in de vorm van woningbouw. Zij herhaalt haar voorstel die zekerheid op een of andere manier te gaan bieden. Met een bod van woningbouw is dan de grondeigenaren te vragen of ze daarmee bereid zijn mee te werken aan het energielandschap. Daarop doelde zij vooral.
De heer Schreuder (D66) verneemt desgevraagd van **de heer Te Hoonte** (VVD) dat wat deze laatstgennoemde betreft Stedin aan de slag moet met zijn onderstation. Hij denkt dat het dan helpt wanneer de keuze is gemaakt voor zonnepanelen of voor andere dingen.

Mevrouw Assen (PvdA) beseft in dit debat enige voorkennis te missen.
Bij het vorige debat gaf zij aan, aan eerlijkheid te hechten in de realisatie van een transitie en te proberen alle Utrechters hierin mee te nemen. Zij ziet dat dat onvoldoende gebeurt. Hier gaat het vooral over de opwekking van energie, en daarom is dit niet een plek om hierover uit te wijden. Zij deelt met de heer Van Heuven dat zij de scheiding ertussen als kunstmatig ervaart; het zijn tenslotte communicerende vaten. De PvdA zal op een ander moment voorstellen doen over de richting van de eerlijke verduurzaming.
Met betrekking tot bijlage 1 is zij benieuwd naar de reactie van de wethouder. Zij vindt het goed te blijven zoeken naar nieuwe kansen en gebieden. Met betrekking tot Lageweide vindt ook de PvdA dat dit niet als een soort bijlage weggestopt moet worden. Dan moet het bestuur ook met alle betrokkenen en omwonenden kijken naar wat (on)mogelijk is. Dat moet hier niet als bijlage.
Zij vindt het ingewikkeld dat de vorige keer de wethouder enerzijds zei dat die planuitval niet op een andere manier ingeschaald hoeft te worden omdat het college verwacht dat dat niet nodig is, maar dat aan de andere kant het college wel zei dat doorgezocht moet blijven worden omdat er mogelijk planuitval plaatsvindt. Zo heeft zij dat begrepen en zij verneemt graag of het juist is.

De heer Gallard (Stadsbelang Utrecht) houdt zijn bijdrage kort. Zijn fractie kijkt heel anders aan tegen de RES dan het college. Het is voor zijn fractie ook geen verrassing dat er geen toezeggingen zijn gedaan. Hij zal graag samen met de VVD een amendement indienen, gezien de bijlage. Mogelijk dient zijn fractie nog een amendement of een motie in op het onderzoek naar kleine energie en het weren van windmolens en het eventueel uitroepen van een referendum.

De beantwoording
Wethouder Van Hooijdonk gaat in op de opmerkingen over bijlage 1.
Zij bevestigt de heer Schreuder dat zij zijn bijdrage correct vindt.
Sinds de eerste termijn kwam er meer helderheid. Het bestuur beschikt nu ook over de van kracht geworden RSU. Daarmee werd een en ander minder ingewikkeld als het gaat om de tekst.
Zoals zij zei in de eerste termijn, dat van alle onderwerpen die in de RSU staan, het college over één onderwerp een afzonderlijke brief heeft geschreven bij het publiceren van de RSU; dat was dit onderwerp naar aanleiding van de motie van de raad. Uitgelegd is dat dit inhield dat het gaat om een technische exercitie. Dat verklaart ook de uitkomst. In de aanloop naar de eerste termijn van het RES-debat gaf het college nog een vooruitblik over dat er nog een MER nodig is voordat een volgende stap te zetten is in de besluitvorming. De RES is gekoppeld aan 2030. Terwijl de ruimtelijke planvorming gekoppeld is aan 2040, zowel in de regio als lokaal. Zij bevestigt dat een nadere bodem onder de besluitvorming gelegd moet worden, zowel in termen van technisch onderzoek als ook in termen van gesprekken en participatie. Dat verklaart dat het bestuur twee beelden heeft. Zij adviseert de raad het niet ingewikkelder te maken dan het is. Het is helder geformuleerd in de verschillende brieven. In een eerdere brief kondigde de wethouder aan dit nog te zullen verhelderen in het raadsvoorstel met een strekt ter vervanging. Dan kan de raad beoordelen of hij het helder genoeg vindt. Mocht er dan toch nog aanleiding zijn voor een amendement die in ieder geval is aangekondigd door de heer Te Hoonte, adviseert zij de raad zich te

beperken tot het Utrechtse deel en daarmee de regio een plezier te doen en niet een uitspraak te doen over de paragrafen met betrekking tot de andere gemeenten.
De heer Te Hoonte (VVD) licht toe dat er nog niet eens een MER is voor Rijnenburg; hij gaat ervan uit dat de wethouder zich inspant om daar windmolens op te richten en dat er een MER gemaakt wordt wanneer de idee leeft dat daar een plan komt. Dan geeft de wethouder daarmee aan dat dat ook de intentie is.
Wethouder Van Hooijdonk benadrukt altijd transparant geweest te zijn: zij bevestigt dat er een MER volgt voor Rijnenburg. Dan is de raad nog aan zet bij óf het bestemmingsplan óf een Omgevingsplan, afhankelijk van het geldende regiem. Zij heeft de vorige keer gezegd dat het voornemen is om richting een Energievisie een planMER te doen. Richting de heer Schreuder heeft zij gezegd dat er altijd nog een MER gemaakt moet worden per project. Dat heeft met de onderlegger van besluiten te maken. Dat is wat de wet van de overheid vraagt.
De heer Te Hoonte (VVD) stelt voor het concreet te maken. Welke reactie is te verwachten van de wethouder wanneer iemand een plan wil maken voor windmolens op Lageweide? Zal de wethouder dan die initiatiefnemer adviseren een MER en een plan te maken?
Wethouder Van Hooijdonk licht toe dat het antwoord op deze vraag in de brief van januari/februari is terug te lezen. Daarin staat dat het college het in behandeling zal nemen. Maar dat leidt dan nog niet per definitie tot een project, tot een positief advies. Daarmee is nog niet gezegd dat er wind of zon komt.
De heer Te Hoonte (VVD) begrijpt dat het voorstel dan nog kan sneuvelen. Het college zal het wel in behandeling nemen. Dat is duidelijk voor iedereen die daaraan belang hecht. Hij dankt de wethouder voor haar informatie.
Wethouder Van Hooijdonk repliceert dat het college vele initiatieven in behandeling neemt. Zij benadrukt dat haar informatie niet bijzonder is.
Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de inbreng over *wel of niet grensoverschrijdend op warmte*. Dit naar aanleiding van de inbreng van mevrouw Zwinkels en de heer Te Hoonte. Zij benadrukt dat dit niet een politieke afweging is of een afweging dat het college dit niet geschikt vindt of niet goed. Het gaat puur om de constatering dat vooral bij lage temperatuurbronnen niet goed te verplaatsen is. Dat heeft altijd een kleine actieradius. Dit is vooral relevant voor Utrecht en Nieuwegein. Dat is anders met aquathermie. Dan gaat het om hoge temperaturen en dat is verder te verplaatsen. Het gaat om een kale en nuchtere constatering en niet om iets dat het college niet belangrijk vindt. Alle vormen van warmte heeft de samenleving hard nodig.
Mevrouw Zwinkels (CDA) begrijpt het technisch inhoudelijke punt van de wethouder wel maar merkt op dat dat geen antwoord is op de vraag. Zij vraagt sinds wanneer de grensoverschrijdendheid een criterium is om iets mee te nemen in de RES.
Wethouder van Hooijdonk antwoordt dat dat criterium er is. Zij neemt ook deel aan landelijke gremia. Het gaat over grensoverschrijdende vraagstukken. Dat is waarom de RES gemaakt wordt; het gaat om maatregelen met grensoverschrijdende maatschappelijke effecten, grensoverschrijdende effecten op het netwerk. Wanneer het gaat om lokale maatregelen die lokaal blijven, doet het college het ook gewoon alleen lokaal. Dan maakt het college het niet ingewikkelder dan nodig.
Ten derde gaat zij in op een aantal zaken over planuitval. Dit was haar belangrijkste inbreng in de bestuurlijke gesprekken over de RES. Zij vindt dat het bestuur reëel moet zijn en ervan uit moet gaan dat er sprake zal zijn van planuitval. Zij loopt daarvoor niet weg. Zij heeft uiteindelijk “ja” gezegd tegen het hele pakket; dat bestaat

uit meerdere dingen; er zit al ruimte in voor planuitval in het bod, alles bij elkaar opgeteld. Er zit nog ruimte voor grootschalige Zon op Dak. Het bestuur heeft niet alles ingecalculeerd van de MEX. Na afloop van het maken van het voorstel kwam de aanbieding uit de Ronde Venen erbij. Ook dat hielp nog.
Ten vierde zeiden de bestuurders met elkaar plekken te blijven toevoegen. Dat is ook geboren uit dat alles wat in Utrecht loopt op het lijstje gezet mag worden. Dat is niet in alle gemeenten zo gedaan. Andere gemeenten maakten de afweging net iets anders. Dat geeft aan dat meer in de regio in ontwikkeling is dan nu is opgeschreven; dat maakt dat de voortgaande samenwerking een verzekering is tegen planuitval. Een verzekering is niet helemaal een garantie. Het is een construct, een manier van samenwerken waarover de bestuurders zeggen de eventuele planuitval daarmee op te vangen. Zij zegt dit in de richting van mevrouw Assen.
Zij hoopt dat het happy end van de heer Van Heuven een feit zal zijn. Zij zal zich daarvoor inspannen. Geen garanties maar wel inspanningen.
Mevrouw Sturkenboom legde de vraag voor of dan mogelijk kleiner begonnen moet worden. De wethouder brengt voor het voetlicht dat dat het spanningsveld was in de eerste termijn. Een aantal leden voelt een enorme urgentie. De wethouder denkt dat dat terecht is. Dat verhoudt zich lastig met “klein beginnen”. Zij heeft geprobeerd aan te sturen op een bod dat redelijk is maar wel ambitieus. Zij denkt dat de 1,8 realistisch, redelijk en ambitieus is. Daarvoor moet ook gewerkt en gezweet worden voordat dit binnen te halen is. Zij zou het jammer vinden om aan de voorkant weer iets weg te halen. Zij voorziet dat dan mensen achterover gaan leunen.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) begrijpt wat de wethouder zegt en bevestigt dat ook voor haar fractie daar het spanningsveld zit. Zeker wanneer de gemeente een grootverbruiker is, verwacht zij ambitie getoond in de richting de regio. Zij vraagt de inschatting van de wethouder van de impact op de regionale samenwerking wanneer dit niet wordt gedaan. Dat de 0,53 niet gedaan wordt, maar wel de 0,45.
Wethouder Van Hooijdonk brengt het eerder gewisselde in dit verband voor het voetlicht: er wordt anders gekeken naar de gemeente Utrecht dan naar de gemeente Montfoort. Zij denkt dat dat een stevig signaal is dat niet helpt. Zij verwacht dat er een belangrijke signaalwerking uitgaat van alles te doen wat de gemeente in zich heeft en vervolgens ook te vertellen dat er meer niet in zit. De ruimte in de stad is wat het is. Dat lijkt haar voor het signaal niet goed en niet goed voor de sfeer en de welwillendheid van de collega's.
Mevrouw De Boer (GroenLinks) stelt een wedervraag aan mevrouw Sturkenboom. Zij vraagt waarom het bestuur dat zou moeten willen: de ambitie te beperken wanneer de wethouder zegt dat er heel hard voor gewerkt moet worden maar dat zij de mogelijkheid ervan voor zich ziet en dat tegelijkertijd het besef heerst dat het klimaatprobleem zo urgent is en dat zeker de achterban van mevrouw Sturkenboom daarvan heel veel last gaat krijgen.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) heeft bewust gekozen voor haar negatieve bril om beter te gaan voelen en te doorgronden wat wanneer het bestuur met de 0.45 in zee zou gaan. Zij heeft van meet af aan gezegd voorstander te zijn van de ambitie. Zij beseft het slechte signaal naar de regio. Voor haar achterban is de duurzame energietransitie een groot en belangrijk punt.
Wethouder van Hooijdonk vervolgt haar beantwoording.
Zij gaat in op de vraag van de heer Wijmenga over Montfoort. Landelijk zijn spelregels afgesproken waarbij gezegd is het eerst onderling te proberen op te lossen –

dan komt het terug op de bestuurlijke tafel in de RES-regio. Wanneer betrokkenen er echt niet uitkomen, zegt het landelijke kader dat geëscaleerd zal worden via formele lijnen, eerst naar de Provincie en uiteindelijk naar het Rijk. Het is dan de vraag wat zij met de escalatie doen.
Zij gaat er in principe niet vanuit dat dit terug moet in deze raad. De bewijslast ligt bij Montfoort; het is aan Montfoort om verantwoording af te leggen over het vervolg. De meeste parlementen stemmen in met de samenwerking zoals die is beschreven. In principe hoeft het college niet terug te komen bij deze raad. Wanneer het anders is in een uitzonderlijke situatie, komt het college wel terug bij de Utrechtse raad.
De heer Gallard (Stadsbelang Utrecht) vraagt of de wethouder een inschatting kan geven van de tijdlijn hiervan.
Wethouder Van Hooijdonk antwoordt ontkennend. De betrokken bestuurders zullen eerst Montfoort moeten horen en wat het voorstel is van die gemeente.
Zij vervolgt met haar beantwoording met in te gaan op de inbreng van de heer Van Deún: hoe het zit met de rol van het bevoegd gezag. De wethouder heeft vernomen dat dit op pagina 60 van de RES staat. Zij kan zich herinneren dat dit eerder is opgeschreven in brieven over Rijnenburg. Dit zou geen geheim te zijn; zij benadrukt dat dit in de wet staat: vanaf 100 megaWatt gaat het Rijk er over met daarbij aangegeven de grens voor de provincie. De provincie heeft de gewoonte om het delegeren. Dit is in principe geen nieuw feit.
De wethouder nam er nota van dat de heer Te Hoonte een amendement aankondigde: zon in plaats van wind. Een debat is gevoerd over het nadeel voor het net. Alles is te maken tegen bepaalde maatschappelijke kosten. Feit is dat hetzelfde net beter is te benutten wanneer die mix beter voor elkaar is. De heer Te Hoonte suggereert dat zon beter past dan wind. Wanneer over weinig ruimte wordt beschikt, zou dat argument om te draaien zijn: wind heeft een kleinere footprint dan zon.
Tenslotte gaat zij in op de inbreng van mevrouw Sturkenboom: wat kan samengaan, energie en andere functies? Juist vanuit de ruimtelijke schaarste zoeken de bestuurders in de regio zoveel mogelijk naar combinaties. Het gaat bij de RES bij uitstek om grootschalig opwekken. Daar waar sprake is van wind, drong de raad aan op een ruimtelijk proces bij de Voorveldse polder. Daar zal het om een combinatie gaan van energieopwekking maar ook met natuur en recreatie. Zij kan het verhaal van mevrouw Sturkenboom nadrukkelijk onderschrijven.

De voorzitter opent de afrondende fase. Zij concludeert dat dit agendapunt doorgaat naar de raad met de B-status. Zij heeft amendementen aangekondigd gehoord. Zij denkt aan maximaal 60 minuten behandeltijd en en zij constateert na ampel overleg dat daarvoor een meerderheid is in de commissie.
Zij concludeert hiermee de bespreking af te ronden en zij sluit de vergadering om 16.45 uur.